

คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

Developmental Surveillance and Promotion Manual (DSPM)

(ใบแทรก)

ปรับปรุง ณ วันที่ 8 ธันวาคม 2559

เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พัฒนาการเด็กไทย ปี 2560

“พัฒนาทักษะผู้ประเมินพัฒนาการเด็กด้วยเครื่องมือ DSPM” สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย

วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา 0๘.๓0 - 16.30 น. ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (ใบแทรก)

ปรับปรุงข้อประเมินDSPM รวมจำนวน 45 ข้อ ประกอบด้วย

- 1) ข้อแก้ไขวิธีการประเมิน () จำนวน 38 ข้อ
- 2) ข้อส่งเสริม EF (Executive Function) (*) จำนวน 30 ข้อ
- 3) ข้อที่ส่งเสริม EF และเป็นข้อที่แก้ไขวิธีการประเมิน (__*) จำนวน 23 ข้อ

ช่วงอายุ (เดือน)	ข้อที่	จำนวน (ข้อ)
9 เดือน	26* <u>27 28 29 30 31* 32* 33 34</u>	9
18 เดือน	<u>50 51* 52 53* 54* 55* 56 57* 58* 59*</u>	10
19-24 เดือน	61* 62*	2
25-29 เดือน	68*	1
30 เดือน	<u>70 71 72* 73 74* 75* 76* 77* 78*</u>	9
37-41 เดือน	87* 88*	2
42 เดือน	<u>90 91 92* 93* 94 95* 96* 97* 98* 99* 100*</u>	11
55-60 เดือน	115*	1
รวม		45

EF : Executive Function

1. ทักษะความจำที่นำมาใช้งาน : Working Memory
2. ทักษะการยับยั้งชั่งใจ-คิดไตร่ตรอง : Inhibitory Control
3. ทักษะการยืดหยุ่นทางปัญญา : Cognitive Flexibility

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
9	26* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	<p>เด็กเล่นจ๊ะเอ๋ได้และมองหาหน้าของผู้เล่นได้อย่างถูกต้องทิศทาง (PS)</p> <p>อุปกรณ์: ผ้าขนาด 30x30 ซม. มีรูอยู่ตรงกลาง</p> <p>วัตถุประสงค์:</p> <p>1. เพื่อเน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับ พ่อแม่ ผู้ปกครอง</p> <p>2. เพื่อเสริมสร้างสติปัญญาและความจำ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้เด็กมองผู้ประเมิน 2. ใช้ผ้าที่เตรียมไว้บังหน้าตนเอง 3. โผล่หน้าด้านเดียวกัน 2 ครั้งพร้อมกับพูด “จ๊ะเอ๋” ครั้งที่ 3 ไม่โผล่หน้าแต่ให้พูดคำว่า “จ๊ะเอ๋” แล้วให้ผู้ประเมินมองผ่านรูผ้าว่าเด็กจ้องมองด้านที่ผู้ประเมินเคยโผล่หน้าได้หรือไม่ <p>ผ่าน: เด็กจ้องมองตรงที่ผู้ประเมินโผล่หน้าออกไป หรือเด็กรู้จักซ่อนหน้าและเล่นจ๊ะเอ๋กับผู้ประเมิน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เล่น “จ๊ะเอ๋” กับเด็กโดยใช้มือปิดหน้าหลังจากนั้นเปลี่ยนเป็นใช้ผ้าปิดหน้าเล่น “จ๊ะเอ๋” กับเด็ก 2. ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองใช้ผ้าเช็ดหน้าหรือผ้าผืนเล็กๆ บังหน้าไว้ โผล่หน้าออกมาจากผ้าเช็ดหน้าด้านใดด้านหนึ่งพร้อมกับพูดว่า “จ๊ะเอ๋” หยุดรอจังหวะเพื่อให้เด็กหันมามองหรือยิ้มเล่นโต้ตอบฝึkB่อยๆ จนกระทั่งเด็กสามารถยื่นโผล่หน้าร่วมเล่นจ๊ะเอ๋ได้. 3. ซ่อนของเล่นไว้ใต้ผืนผ้าแล้วให้เด็กหาโดยเริ่มจากซ่อนไว้บางส่วนแล้วค่อยซ่อนทั้งชิ้น เพื่อฝึกทักษะการสังเกตและความจำ <p>สิ่งที่ใช้แทนได้ : ผ้าขนหนู ผ้าเช็ดตัว กระดาษ</p>

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
9	27 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	<p>ลุกขึ้นนั่งได้จากท่านอน (GM)</p> <p>อุปกรณ์ : สิ่ง que กระตุ้นให้เด็กสนใจ อยากลุกขึ้นนั่ง เช่น ลูกบอล หรือ อกรู่กริง</p> 	<ol style="list-style-type: none"> จัดให้เด็กอยู่ในท่านอนหงายหรือนอนคว่ำ แล้วกระตุ้นให้เด็กลุกขึ้นนั่ง เช่น ใช้ลูกบอล ยางบีบกระตุ้น หรือ ตบมือ/ใช้ท่าทางเรียก <p>ผ่าน: เด็กสามารถลุกขึ้นนั่งจากท่านอนได้</p>	<ol style="list-style-type: none"> จัดเด็กในท่านอนคว่ำ จับเข่าอห้ทั้ง 2 ข้าง จับมือเด็กทั้ง 2 ข้างยันพื้น <ol style="list-style-type: none"> กอดที่สะโพกเด็กทั้งสองข้าง เพื่อให้เด็กยันตัวลุกขึ้นมาอยู่ในท่านั่ง <p>ของเล่นที่ใช้แทนได้: อุปกรณ์ที่มีสีและเสียง เช่น สัตว์ยางบีบ ของเล่นที่เขย่าแล้วมีเสียงดังคล้ายกรู่กริง ขวดพลาสติกใสเม็ดแก้ว/ทราย พันให้แน่น</p>

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
9	28 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	<p>ยืนอยู่ได้โดยใช้มือเกาะเครื่องเรือน</p> <p>สูงระดับบอก (GM)</p> <p>อุปกรณ์ : สิ่งที่กระตุ้นให้เด็กสนใจ อยากเกาะยืน เช่น ลูกบอล หรือ กริ่งกริ่ง</p> 	<p>จัดเด็กยืนเกาะเครื่องเรือน พร้อมทั้งวางลูก บอลหรือกริ่งกริ่งไว้ให้เด็กเล่น</p> <p>ผ่าน: เด็กสามารถยืนอยู่ได้โดยใช้มือเกาะที่ เครื่องเรือน ไม่ใช่หน้าอกพิง หรือแขนท้าว เพื่อพยุงตัว</p>	<ol style="list-style-type: none"> จัดเด็กให้ยืนเกาะเครื่องเรือน จับที่สะโพกเด็กก่อน ต่อมาเปลี่ยนจับที่เข่า แล้วจึงจับมือเด็ก เกาะที่เครื่องเรือน เมื่อเด็กเริ่มทำได้ ให้เด็กยืนเกาะเครื่องเรือนเอง โดยไม่ใช่ หน้าอกพิง หรือแขนท้าวเพื่อพยุงตัว อาจเปิดเพลงกระตุ้นให้เด็กยืนได้นานหรือเดินตามจังหวะแต่ ต้องคอยอยู่ใกล้ๆ เพื่อระวังอันตราย <p>ของเล่นที่ใช้แทนได้: อุปกรณ์ที่มีสีและเสียง เช่น สัตว์ยางบีบ ของเล่นที่เขย่าแล้วมีเสียงดัง คล้ายกริ่งกริ่ง ขวดพลาสติกใสเม็ดถั่ว/ทราย พันให้แน่น</p>

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
9	29 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	หยิบก้อนไม้จากพื้น และถือไว้มี ละชั้น (FM) อุปกรณ์ ก้อนไม้สี่เหลี่ยมลูกบาศก์ 2 ก้อน 	วางก้อนไม้ลงบนพื้นพร้อมกับบอกให้เด็กหยิบก้อน ไม้ ผ่าน: เด็กสามารถหยิบก้อนไม้ทั้งสองก้อนขึ้น พร้อมกันหรือทีละก้อนก็ได้ และถือก้อนไม้ไว้ในมือ ข้างละ 1 ก้อน หมายเหตุ หากเด็กไม่หยิบสามารถกระตุ้นให้เด็ก สนใจโดยการเคาะก้อนไม้	<ol style="list-style-type: none"> นำวัตถุสี่เหลี่ยมขนาดประมาณ 1 นิ้ว เช่น ก้อนไม้ 2 ก้อน (ใช้วัตถุเหมือนกัน 2 ชิ้น) เคาะของเล่นกับโต๊ะทีละชั้นเพื่อกระตุ้นให้เด็กหยิบ ถ้าเด็กไม่หยิบ ช่วยจับมือเด็กให้หยิบ วัสดุที่ใช้แทนได้: กล้องเล็กๆ เช่น กล้องสปู กล้องนม

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
9	30 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ใช้นิ้วหัวแม่มือ และนิ้วอื่นๆ หยิบของขึ้นจากพื้น(FM) อุปกรณ์ วัตถุชิ้นเล็กขนาด 2 ซม. 	<ol style="list-style-type: none"> วางวัตถุชิ้นเล็ก 1 ชิ้นบนพื้น โดยให้อยู่ในระยะที่เด็กเอื้อมมือไปหยิบได้ง่าย บอกเด็กให้หยิบวัตถุ หรือแสดงให้เด็กดูก่อน ผ่าน: เด็กหยิบวัตถุขึ้นจากพื้นได้โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วอื่นๆ (ไม่ใช่หยิบขึ้นด้วยฝ่ามือ)	<ol style="list-style-type: none"> นำวัตถุสีสดใส เช่น ก้อนไม้ เชือก หรืออาหารชิ้นเล็กๆ เช่น แดงกวา ขนมปัง วางตรงหน้าเด็ก หยิบของให้เด็กดู แล้วกระตุ้นให้เด็กหยิบ ถ้าเด็กทำไม่ได้ ช่วยจับมือเด็ก ให้หยิบสิ่งของหรืออาหารชิ้นเล็ก ลดการช่วยเหลือจนเด็กสามารถทำตัวเอง ควรระวังไม่让孩子เล่นหรือหยิบของที่เป็นอันตรายเข้าปาก เช่น กระจุม เหยี่ยว เม็ดยา เมล็ดถั่ว เมล็ดผลไม้ เป็นต้น วัสดุที่ใช้แทนได้: ของกินชิ้นเล็ก ที่อ่อนนุ่ม ละลายได้ในปากไม่สาลัก เช่น ถั่วกวน ฟักทองนึ่ง มันนึ่ง ลูกเกด ข้าวสุก

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
9	31* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ทำตามคำบอกง่ายๆ เมื่อใช้ทำทาง ประกอบ (RL) วัตถุประสงค์ : เพื่อให้เด็กเข้าใจ ภาษาและพัฒนาความจำ	สบตาเด็ก แล้วบอกให้เด็กโบกมือหรือตบมือ โดยใช้ทำทางประกอบ เช่น โบกมือ ผ่าน: เด็กสามารถทำตามคำบอกง่ายๆ โดยใช้ทำทางประกอบ เช่น โบกมือบ้ายบาย ตบมือ หรือยกมือสาธุ แม้มิ่ถูกต้งแต่พยายามยกแขนและเคลื่อนไหวมือ	1. เล่นกับเด็กโดยใช้คำบอกง่ายๆ เช่น โบกมือ ตบมือพร้อมกับทำทำทางประกอบ ฝึกบ่อยๆ จนเด็กทำได้ 2. ถ้าเด็กไม่ทำ ให้จับมือทำและค่อยๆ ลดความช่วยเหลือลงโดยเปลี่ยนเป็นจับข้อมือ จากนั้นเปลี่ยนเป็นแตะข้อศอก เมื่อเริ่มตบมือเองได้แล้ว ลดการช่วยเหลือลง เป็นบอกหรือสั่งให้ทำอย่างเดียว 3. เล่นเกมประกอบเพลงฝึกการเคลื่อนไหวของนิ้วมือ เช่น “แมงมุม” “นิ้ว...อยู่ไหน”
9	32* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	เด็กรู้จักการปฏิเสธด้วยการแสดง ท่าทาง (EL) วัตถุประสงค์ : เพื่อรู้จักแยกแยะ และสื่อความต้องการของตนได้	สังเกต หรือถามว่าเด็กปฏิเสธสิ่งของ อาหารหรือการช่วยเหลือจากพ่อแม่ ผู้ปกครองได้หรือไม่ ผ่าน: เด็กสามารถใช้ท่าทางเดิมในการปฏิเสธ เช่น สายศีรษะ ใช้มือผลักออกไป หันหน้าหนี	1. เมื่อคนแปลกหน้ายื่นของให้ หรือขอมุม ให้พ่อแม่ผู้ปกครอง สายหน้าพร้อมกับพูดว่า “ไม่เอา” ให้เด็กเลียนแบบ เพื่อให้เด็กรู้จักปฏิเสธ โดยการแสดงท่าทางได้ 2. เมื่อเด็กรับประทานอาหารหรือขนมอิ่มแล้ว ถามเด็กว่า “กินอีกไหม” แล้วสั่นศีรษะพร้อมกับพูดว่า “ไม่เอา” ให้เด็กเลียนแบบตามทำเช่นนี้กับสถานการณ์อื่นๆ เพื่อให้เด็กเรียนรู้เพิ่มขึ้น

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
9	33 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	เลียนเสียงคำพูดที่คุ้นเคยได้ อย่างน้อย 1 เสียง (EL)	ถามพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือสังเกตระหว่าง ประเมินว่าเด็กทำเสียงเลียนเสียงพูดได้ หรือไม่ ผ่าน: เด็กเลียนเสียงคำพูดที่คุ้นเคยได้อย่าง น้อย 1 เสียง เช่น “แม่” “ไป” “หมา” “ป (ล)า” ถึงแม้เด็กอาจจะออกเสียงยังไม่ชัด	เปล่งเสียงที่เด็กเคยทำได้แล้ว เช่น ป๊ะ จ๊ะ จำ รอให้เด็กเลียนเสียงตาม จากนั้นเปล่งเสียงที่แตกต่างจากเดิมให้เด็กเลียนเสียงตาม เช่น “แม่” “ไป” “หมา” “ป(ล)า ”
9	34 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ใช้นิ้วหยิบอาหารกินได้ (PS)	ถามจากพ่อแม่ ผู้ปกครองว่าเด็กใช้นิ้วหยิบ อาหารกินได้หรือไม่ ผ่าน: เด็กสามารถใช้นิ้วมือหยิบอาหารกิน ได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. วางอาหารที่เด็กชอบและหยิบง่ายขนาด 1 คำ เช่น ขนมปัง กรอบตรงหน้าเด็ก 2. จับมือเด็กหยิบอาหารใส่ปาก แล้วปล่อยให้เด็กทำเองฝึกบ่อยๆ จนสามารถหยิบอาหารกินได้เอง

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน เฝาระวัง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
18 (1ปี6 เดือน)	50 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	<p>วิ่งได้ (GM)</p> <p>อุปกรณ์: ลูกบอลเส้นผ่าศูนย์กลาง 15-20 ซม.</p> 	<p>วิ่งเล่นกับเด็ก หรืออาจกลิ้งลูกบอล แล้วกระตุ้น ให้เด็กวิ่งตามลูกบอล</p> <p>ผ่าน: เด็กวิ่งได้อย่างมั่นคงโดยไม่ล้ม และไม่ใช้ การเดินเร็ว</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จับมือเด็กวิ่งเล่น หรือร่วมวิ่งกับเด็กคนอื่นๆ เพื่อให้เด็ก สนุกสนาน 2. ลดการช่วยเหลือลงเมื่อเด็กมั่นใจและเริ่มวิ่งได้ดีขึ้นจนเด็ก สามารถวิ่งได้เอง <p>ของเล่นที่ใช้แทนได้: วัสดุมาทำเป็นก้อนกลมๆ เช่น ก้อนฟาง ลูก บอลสานด้วยใบมะพร้าว</p>

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน เป้ารางวัล โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
18 (1ปี6 เดือน)	51* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	<p>เดินถือลูกบอลไปได้ไกล 3 เมตร (GM)</p> <p>อุปกรณ์: ลูกบอล</p> <p>เส้นผ่าศูนย์กลาง 15-20 ซม.</p> <p>วัตถุประสงค์: เด็กตั้งใจควบคุม การเคลื่อนไหวของตนเอง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดให้เด็กและพ่อแม่ ผู้ปกครองยืน หันหน้าเข้าหากันระยะห่าง 3 เมตร 2. ส่งลูกบอลให้เด็กถือ และบอกให้เด็ก เดินไปหาพ่อแม่ ผู้ปกครอง <p>ผ่าน: เด็กสามารถเดินถือลูกบอล ไปได้ไกล 3 เมตร โดยไม่ล้ม และไม่เสียการทรงตัว</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ฝึกให้เด็กเดินโดยถือของมือเดียว 2. เมื่อเด็กทำได้แล้วให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง วางตะกร้าไว้ใน ระยะห่าง 3 เมตร แล้วถือของที่มีขนาดใหญ่ขึ้นด้วยสอง มือและเดินเอาของไปใส่ตะกร้าให้เด็กดู แล้วบอกให้เด็ก ทำตาม 3. ถ้าเด็กทำไม่ได้ ให้ขยับตะกร้าให้ใกล้ขึ้น และจับมือเด็ก ถือของ ช่วยพยุงหากเด็กยังทรงตัวได้ไม่ดี 4. เมื่อเด็กทรงตัวได้ดีและถือของได้ด้วยตนเองให้เพิ่ม ระยะทางจนถึง 3 เมตร <p>ของที่ใช้แทนได้: วัสดุในบ้าน เช่น ตุ๊กตา หมอน</p>

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน ใฝ่ระวัง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
18 (1ปี6 เดือน)	52 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	<p>ปิดหน้าหนังสือที่ทำด้วยกระดาษแข็ง ที่ละแผ่นได้เอง(FM)</p> <p>อุปกรณ์: หนังสือรูปภาพทำด้วย กระดาษแข็ง</p> 	<p>วางหนังสือไว้ตรงหน้าเด็ก แสดงวิธีการเปิด หนังสือให้เด็กดู และบอกให้เด็กทำตาม</p> <p>ผ่าน: เด็กสามารถแยกหน้าและพลิกหน้า หนังสือได้ที่ละแผ่นด้วยตนเองอย่างน้อย 1 แผ่น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เปิดหน้าหนังสือทีละหน้าแล้วชี้ให้เด็กดูรูปภาพ และปิดหนังสือ 2. บอกให้เด็กทำตาม 3. ถ้าเด็กทำไม่ได้ให้ช่วยจับมือเด็กพลิกหน้าหนังสือ ทีละหน้า 4. เล่นนิทานประกอบรูปภาพ เพื่อเสริมสร้าง จินตนาการของเด็ก <p>หนังสือที่ใช้แทนได้: หนังสือเด็กที่ทำด้วยพลาสติก ผ้า หรือ กระดาษหนาๆ</p>

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน เฝ้ารวัง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
18 (ปี6 เดือน)	53* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ต่อก้อนไม้ 2 ชั้น (FM) อุปกรณ์: ก้อนไม้สี่เหลี่ยม ลูกบาศก์ 2 ก้อน วัตถุประสงค์ : เด็กตั้งใจ ทำ ตามแบบจนสำเร็จ	1. วางก้อนไม้ 4 ก้อน ตรงหน้าเด็ก 2. ต่อก้อนไม้ 2 ชั้นให้เด็กดู 3. กระตุ้นให้เด็กต่อก้อนไม้เองประเมิน 3 ครั้ง ผ่าน: เด็กสามารถต่อก้อนไม้โดยไม่ล้ม 2 ใน 3 ครั้ง	1. ใช้วัตถุที่เป็นทรงสี่เหลี่ยม เช่น ก้อนไม้กล่องสบู่ วาง ต่อกันในแนวตั้งให้เด็กดู 2. กระตุ้นให้เด็กทำตาม 3. ถ้าเด็กทำไม่ได้ให้จับมือเด็กวางก้อนไม้ก้อนที่ 1 ที่พื้น และวางก้อนที่ 2 บนก้อนที่ 1 4. ทำซ้ำหลายครั้งและลดการช่วยเหลือลง จนเด็กต่อ ก้อนไม้ได้เอง หากเด็กทำได้แล้วให้ชมเชย หากเด็ก ต่อได้ 2 ชั้น แล้วให้เปลี่ยนเป็นต่อมากกว่า 2 ชั้น วัสดุที่ใช้แทนได้: กล่องเล็กๆ เช่น กล่องสบู่ กล่องนม

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน เป้าระวัง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
18 (1ปี6 เดือน)	54* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	เลือกวัตถุตามคำสั่งได้ถูกต้อง 3 ชนิด (RL) อุปกรณ์: ของเล่นเด็ก เช่น ตุ๊กตาผ้า บอล รถ วัตถุประสงค์ : เพื่อให้เด็กเข้าใจ ภาษาและเป็นการฝึกความจำ	วางวัตถุ 3 ชนิดไว้ตรงหน้าเด็กแล้วถามว่า “...อยู่ไหน” จนครบทั้ง 3 ชนิด แล้วจึง สลับตำแหน่งที่วางวัตถุ ประเมิน 3 ครั้ง ผ่าน : เด็กสามารถชี้หรือหยิบวัตถุได้ ถูกต้องอย่างน้อยชนิดละ 2 ครั้ง หมายเหตุ: ในกรณีที่มีข้อขัดข้องทาง สังคมและวัฒนธรรม สามารถใช้อุปกรณ์ ที่ใกล้เคียงได้	เตรียมของเล่นหรือวัตถุที่เด็กคุ้นเคย 2 ชนิด และบอกให้เด็กรู้จักชื่อ วัตถุทีละชนิด ถามเด็ก “...อยู่ไหน” โดยให้เด็กชี้หรือหยิบ ถ้าเด็กเลือกไม่ถูกต้องให้ เลื่อนของเข้าไปใกล้ และจับมือเด็กชี้หรือหยิบ เมื่อเด็กสามารถเลือกได้ถูกต้อง เพิ่มของเล่นหรือวัตถุที่เด็กคุ้นเคย เป็น 3 ชนิด และถามเช่นเดิมจนเด็กชี้หรือหยิบได้ถูกต้องทั้ง 3 ชนิด เพิ่มวัตถุชนิดอื่นที่เด็กสนใจชี้ให้เด็กดู แล้วพูดให้เด็กชี้ เพื่อเพิ่มการ เรียนรู้ภาษาของเด็ก วัสดุที่ใช้แทนได้: ของใช้ในบ้านชนิดอื่นๆ ที่ไม่เป็นอันตราย

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน ใฝ่ระวัง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
18 (1ปี6 เดือน)	55* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ชื้อ้วยวะได้ 1 ส่วน (RL) วัตถุประสงค์ : เพื่อให้เด็กเข้าใจ ภาษาและเป็นการฝึกความจำ	1. ถามพ่อแม่ ผู้ปกครองก่อนว่า เด็กรู้จัก อวัยวะของร่างกาย ส่วนไหนบ้าง 2. ถามเด็กว่า “...อยู่ไหน” โดยถาม เหมือนเดิม 3 ครั้ง ผ่าน: เด็กสามารถชื้อ้วยวะ ได้ถูกต้อง 2 ใน 3 ครั้ง	1. เริ่มฝึกจากการชื้อ้วยวะของพ่อแม่ ผู้ปกครองให้เด็กดู 2. หลังจากนั้นชี้ชวนให้เด็กทำตาม โดยชื้อ้วยวะของ ตัวเองทีละส่วน 3. ถ้าเด็กชี้ไม่ได้ให้จับมือเด็กชี้ให้ถูกต้อง และลดการ ช่วยเหลือจนเด็กสามารถชี้ได้เอง โดยอาจใช้เพลง เข้ามาประกอบในการทำกิจกรรม

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน เฝ้าระวัง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
18 (1ปี6 เดือน)	56 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	พูดเลียนคำที่เด่นหรือคำสุดท้าย ของคำพูด (EL)	พูดคุยกับเด็กเป็นประโยคหรือวลีสั้นๆ ไม่ เกิน 3 คำ แล้วสังเกตการโต้ตอบของเด็ก ผ่าน: เด็กเลียนคำพูดที่เด่น หรือคำสุดท้าย ของคำพูด เช่น “หนูเป็นเด็กดี” เด็กเลียน คำ “เด็ก” หรือ “ดี” ได้	<ol style="list-style-type: none"> พูดกับเด็กก่อนแล้วค่อยทำกริยานั้นให้เด็กดู เช่น เมื่อแต่งตัว เสร็จ พูดว่า “ไปกินข้าว” แล้วออกเสียง “กิน” หรือ “ข้าว” ให้ เด็กฟัง แล้วจึงพาไป สอนให้เด็กพูดตามความจริง เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ขณะแต่งตัว เมื่อเด็กให้ความร่วมมือดี ให้ชมเชยว่า “หนู เป็นเด็กดี” เพื่อให้เด็กเลียนคำ “เด็ก” หรือ “ดี” ได้ - เมื่อแต่งตัวเสร็จ พูดว่า “ไปกินข้าว” รอให้เด็กออก เสียง “กิน” หรือ “ข้าว” ก่อนแล้วจึงพาไป 如果孩子ไม่ออกเสียงพูดตาม ให้ซ้ำคำเด่นหรือคำสุดท้ายนั้น จนเด็กสามารถเลียนคำพูดสุดท้ายนั้นได้ เมื่อเด็กพูดได้แล้ว ให้ความสนใจและพูดโต้ตอบกับเด็กโดย เปลี่ยนใช้คำอื่นๆ ตามสถานการณ์ต่างๆ

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน ผู้ประเมิน โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
18 (1ปี6 เดือน)	57* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	พูดเป็นคำๆ ได้ 4 คำ เรียกชื่อ สิ่งของหรือทักทาย (ต้องเป็นคำอื่น ที่ไม่ใช่คำว่าพ่อแม่ ชื่อของคน คุ้นเคย หรือชื่อของสัตว์เลี้ยงใน บ้าน) (EL) วัตถุประสงค์ : เพื่อให้เด็กสื่อ ภาษาและเป็นการฝึกความจำ	ถามพ่อแม่ ผู้ปกครองว่า เด็กพูดเป็นคำๆ หรือรู้จักชื่อสิ่งของอะไรบ้าง ผ่าน: เด็กพูดได้อย่างน้อย 4 คำ เช่น ทักทาย-สวัสดี และเรียกชื่อสิ่งของต่างๆ เช่น โต๊ะ แมว	สอนให้เด็กพูดคำสั้นๆ ตามเหตุการณ์จริง เช่น - เมื่อพบหน้าผู้ใหญ่ให้พูดทักทายคำว่า “สวัสดีค่ะ/ครับ” หรือใช้คำที่ ทักทายในท้องถิ่น เช่น ธูจ๋า ทุกครั้ง - ขณะรับประทานอาหาร ก่อนป้อนข้าวพูด “ข้าว” ให้ เด็กพูดตาม “ข้าว” - ขณะกำลังดูหนังสือฝึกให้เด็กพูดคำต่างๆ ตามรูปภาพ เช่น “ปลา” “โต๊ะ” “แมว”
18 (1ปี6 เดือน)	58* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	สนใจ/มองตามสิ่งที่ผู้ใหญ่ชี้ที่อยู่ ไกลออกไปอย่างน้อย 3 เมตร (PS) วัตถุประสงค์ : เพื่อ ควบคุมตนเอง ให้สนใจร่วมกับผู้อื่น	ชี้สิ่งที่อยู่ไกลอย่างน้อย 3 เมตร เช่น หลอดไฟ นาฬิกา แล้วพูดชื่อสิ่งของ เช่น “โน่นหลอดไฟ” “โน่นนาฬิกา” แล้วสังเกต ว่าเด็กมองตามได้หรือไม่ ผ่าน: เด็กหันมาสนใจ และมองตามเมื่อชี้ สิ่งที่อยู่ไกลออกไป อย่างน้อย 3 เมตร	ชี้สิ่งที่อยู่ไกลตัวให้เด็กมองตาม หากเด็กยังไม่มองให้ประกองหน้าเด็ก ให้หันมองตาม แล้วค่อยชี้ของที่อยู่ไกลออกไป จนถึง 3 เมตร หมายเหตุ: ของควรจะเป็นของชิ้นใหญ่และมีสีสดใส

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน ผู้ประวั้ง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
18 (1ปี6 เดือน)	59* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	<p>ดื่มน้ำจากแก้วโดยไม่หก (PS)</p> <p>อุปกรณ์: ถ้วยฝึกดื่มมีหู ใส่น้ำ ¼ แก้ว</p> <p>วัตถุประสงค์ : เด็กสามารถปรับ วิธีการจากดูดเป็นดื่ม</p>	<p>ส่งแก้วให้เด็ก สังเกตการดื่มของเด็ก หรือ ถามพ่อแม่ ผู้ปกครองว่าจากที่เด็กเคยดูด จาก เต้านมหรือ ขวด เปลี่ยนเป็น เด็ก สามารถดื่มน้ำจากแก้วโดยไม่หกได้หรือไม่</p> <p>ผ่าน: เด็กยกแก้วหรือชันน้ำขึ้นดื่มโดยไม่หก</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประคองมือเด็กให้ยกแก้วน้ำขึ้นดื่ม ค่อยๆ ลดการช่วยเหลือ จนเด็กสามารถถือแก้วน้ำยกขึ้นดื่มโดยไม่หก 2. ฝึกเด็กดื่มนมและน้ำจากแก้ว (เลิกใช้ขวดนม) <p>ของที่ใช้แทนได้: ชันน้ำ</p>

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
19-24 (1 ปี 7 เดือน-2 ปี)	61* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ ผ่าน	ต่อก้อนไม้ 4 ชั้น (FM) อุปกรณ์: ก้อนไม้สี่เหลี่ยม ลูกบาศก์ 4 ก้อน 	1.ผู้ประเมินต่อก้อนไม้เป็นทอสูง 4 ชั้น ให้เด็กดู แล้วรื้อแบบออก 2.ยื่นก้อนไม้ให้เด็ก 4 ก้อน และกระตุ้นให้เด็ก ต่อก้อนไม้เอง ประเมิน 3 ครั้ง ผ่าน: เด็กสามารถต่อก้อนไม้เป็นทอสูง จำนวน 4 ก้อน โดยไม่ล้ม ได้อย่างน้อย 1 ใน 3 ครั้ง	1. พ่อแม่ ผู้ปกครองใช้วัตถุที่เป็นทรงสี่เหลี่ยม เช่น ก้อนไม้ กล่องสบู่ วางต่อกันในแนวตั้งให้เด็กดู 2. พ่อแม่ ผู้ปกครองกระตุ้นให้เด็กทำตาม 3. ถ้าเด็กทำไม่ได้ให้จับมือเด็กวางก้อนไม้ก้อนที่ 1 ที่พื้น และวาง ก้อนที่ 2 บนก้อนที่ 1 วางไปเรื่อยๆ จนครบ 4 ชั้น 4. ทำซ้ำหลายครั้งและลดการช่วยเหลือลง จนเด็กต่อก้อนไม้ได้เอง หากเด็กทำได้แล้วให้ชมเชย 5. หากเด็กต่อได้ 4 ชั้น แล้วให้เปลี่ยนเป็นต่อมากกว่า 4 ชั้น

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
19-24 (1 ปี 7 เดือน-2 ปี)	62* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ ผ่าน	เลือกวัตถุตามคำสั่ง (ตัวเลือก 4 ชนิด) (RL) อุปกรณ์: ของเล่นเด็ก เช่น ตุ๊กตาผ้า บอล รถ ถ้วย 	1. ผู้ประเมินวางของเล่นทั้ง 4 ชิ้นไว้ตรงหน้า เด็กในระยะที่เด็กหยิบถึง 2. ผู้ประเมินถามเด็กทีละชนิดว่า “อันไหน ตุ๊กตา” “อันไหนบอล” “อันไหนรถ” “อัน ไหนถ้วย” ถ้าเด็กหยิบของเล่นออกมาให้ผู้ ประเมินนำของเล่นกลับไปวางที่เดิมแล้วจึง ถามชนิดต่อไป จนครบ 4 ชนิด ผ่าน: เด็กสามารถหยิบ/ชี้ของเล่นได้ถูกต้องทั้ง 4 ชนิด	1. วางของเล่นที่เด็กคุ้นเคย 2 ชิ้น กระตุ้นให้เด็กมอง แล้วบอกชื่อ ของเล่นทีละชิ้น 2. บอกให้เด็กหยิบของเล่นทีละชิ้น ถ้าเด็กหยิบไม่ถูกให้จับมือเด็ก หยิบพร้อมกับพูดชื่อของเล่นนั้นซ้ำ 3. ฝึกจนเด็กสามารถทำตามคำสั่งได้ถูกต้องและเพิ่มของเล่นทีละชิ้น จนครบทั้ง 4 ชิ้น 4. เมื่อทำได้แล้วให้ฝึกกับวัตถุหลากหลายมากขึ้น เช่น เครื่องดนตรี หนังสือนิทาน

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน ใฝ่ระวัง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
25-29 (2ปี 1 เดือน - 2ปี 5 เดือน)	68 * ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	พูดตอบรับและปฏิเสธได้ (EL) วัตถุประสงค์ : เพื่อฝึกเลือก สิ่ง จำได้และทักษะ ที่มีอยู่มาใช้ในการ การตัดสินใจอย่างเหมาะสม	1. ถามคำถามเพื่อให้เด็กตอบรับหรือปฏิเสธ เช่น เอนมไหม อ่านหนังสือไหม ร้องเพลงไหม ฟังนิทานไหม 2. ถามเด็ก 3-4 คำถาม จนแน่ใจว่าเด็กรู้จัก ความแตกต่างของคำตอบรับและปฏิเสธ หรือ ถ้าเด็กไม่ยอมตอบ ให้ถามจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ว่า เด็กสามารถพูดตอบรับและปฏิเสธได้หรือไม่ ผ่าน: เด็กสามารถพูดตอบรับและปฏิเสธได้ เช่น ได้คะ ไม่ครับ	1. พูดคุย เล่าเรื่องเกี่ยวกับการตอบรับหรือปฏิเสธร่วมกับเด็ก เพื่อให้เด็กเข้าใจ เช่น หากเด็กไม่ต้องการ ให้ตอบว่า ไม่ครับ ไม่ เอาคะ 2. ถามคำถามเพื่อให้เด็กตอบรับหรือปฏิเสธ เช่น เอนมไหม เล่น รถไหม อ่านหนังสือไหม กินข้าวไหม กินขนมไหม กระตุ้นให้เด็ก ตอบรับหรือปฏิเสธคำชวนต่างๆ ช่างต้น รอจนแน่ใจว่าเด็กตอบ รับหรือปฏิเสธคำชวนต่างๆ จึงตอบสนองสิ่งที่เด็กต้องการ ถ้าเด็ก ตอบไม่ได้ ให้ตอบนำและถามเด็กซ้ำ

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน ใฝ่ระวัง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
30 (2ปี6 เดือน)	70 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	กระโดดข้ามเชือกบนพื้นไปข้างหน้า ได้ (GM) อุปกรณ์: เชือก	1. ชิ่งเชือกเป็นเส้นตรงบนพื้น 2. กระโดดข้ามเชือกที่วางอยู่บนพื้น ให้เด็กดู และบอกให้เด็กทำตาม ผ่าน: เด็กสามารถกระโดดข้ามเชือกได้ โดยเท้าไม่ต้องลงพื้นพร้อมกัน	1. กระโดดอยู่กับที่ ให้เด็กดู 2. จับมือเด็กไว้ทั้ง 2 ข้าง แล้วฝึกกระโดดมาจากบันไดขั้นที่ ติดกับพื้นหรือจากพื้นต่างระดับ 3. กระโดดข้ามเชือกให้เด็กดู 4. ยืนหันหน้าเข้าหาเด็กโดยวางเชือกคั่นกลาง และจับมือ เด็กพยุงไว้ ดึงมือให้เด็กกระโดดข้ามเชือก ฝึกบ่อยๆ จน เด็กมั่นใจและสามารถกระโดดข้ามเชือกได้เอง 5. พ่อแม่ ผู้ปกครอง อสม. ควรระมัดระวังไม่ให้เด็กมี อันตรายในระหว่างการกระโดด วัสดุที่ใช้แทนได้: ริบบิ้น เชือกฟาง ไข่ม้วนหรือชอล์กขีดเส้นตรงบนพื้น

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
30 (2ปี6 เดือน)	71 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ขว้างลูกบอลขนาดเล็กได้ โดยยก มือขึ้นเหนือศีรษะ (GM) อุปกรณ์: ลูกบอลยาง 	ขว้างลูกบอลยางป้อนให้เด็กดู โดยจับลูกบอล ด้วยมือข้างเดียวยกขึ้นเหนือศีรษะไปทาง ด้านหลัง แล้วขว้างลูกบอลยางป้อนไปข้างหน้า และบอกให้เด็กทำตาม ผ่าน: เด็กสามารถขว้างลูกบอลได้โดยยกมือขึ้น เหนือศีรษะไปทางด้านหลังแล้วขว้างลูกบอลไป ข้างหน้า	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขว้างลูกบอลให้เด็กดูโดยยกมือขึ้นเหนือศีรษะไปทาง ด้านหลังแล้วขว้างลูกบอลไปข้างหน้า 2. จัดเด็กยืนในท่าที่มั่นคง จับมือเด็กข้างที่ถนัดถือลูกบอล แล้วยกลูกบอลขึ้นเหนือศีรษะไปทางด้านหลัง เอี้ยวตัว เล็กน้อยแล้วขว้างลูกบอลออกไป 3. เมื่อเด็กเริ่มทำได้ ลดการช่วยเหลือลง จนเด็กขว้างลูกบอล ได้เอง 4. เล่นขว้างลูกบอลกับเด็กบ่อยๆ <p>ของเล่นที่ใช้แทนได้: ลูกบอลขนาดเล็กชนิดอื่นๆ เช่น ลูกเทนนิส</p>

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
30 (2ปี6 เดือน)	72* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ต่อก้อนไม้สี่เหลี่ยมลูกบาศก์เป็น หอสองได้ 8 ก้อน (FM) อุปกรณ์: ก้อนไม้สี่เหลี่ยมลูกบาศก์ 8 ก้อน วัตถุประสงค์ : เด็กตั้งใจ ทำตาม แบบที่ยากขึ้น จนสำเร็จ	1. จัดให้เด็กอยู่ในท่านั่งที่ถนัดที่จะต่อ ก้อนไม้ได้ 2. วางก้อนไม้ 8 ก้อน ไว้ข้างหน้าเด็ก กระตุ้นให้เด็กต่อก้อนไม้เป็นหอสอง หรือทำให้เด็กดูก่อนได้ ผ่าน: เด็กสามารถต่อก้อนไม้ โดยไม่ล้ม จำนวน 8 ก้อน 1 ใน 3 ครั้ง	1. ใช้วัตถุที่เป็นทรงสี่เหลี่ยม เช่น ก้อนไม้กล่องสบู่ วางต่อกัน ในแนวตั้งให้เด็กดู 2. กระตุ้นให้เด็กทำตาม 3. ถ้าเด็กทำไม่ได้ให้จับมือเด็กวางก้อนไม้ก้อนที่ 1 ที่พื้น และ วางก้อนที่ 2 บนก้อนที่ 1 วางไปเรื่อยๆ จนครบ 8 ชั้น 4. ทำซ้ำหลายครั้งและลดการช่วยเหลือลง จนเด็กต่อก้อนไม้ ได้เอง หากเด็กทำได้แล้วให้ชมเชย วัสดุที่ใช้แทนได้: กล่องเล็กๆ เช่น กล่องสบู่ กล่องนม

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
30 (2ปี6 เดือน)	73 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ยื่นวัตถุให้ผู้ทดสอบได้ 1 ชิ้น ตาม คำสั่ง (รู้จำนวนเท่ากับ1) (FM) อุปกรณ์: ชุดก้อนไม้สี่เหลี่ยม ลูกบาศก์ 3 ก้อน 	1. วางก้อนไม้สี่เหลี่ยมลูกบาศก์ 3 ก้อน ตรงหน้าเด็ก 2. แบนมือไปตรงหน้าเด็กแล้วพูดว่า“หยิบ ก้อนไม้ให้คุณพ่อ/คุณแม่/คุณ..... 1 ก้อน” 3. นำก้อนไม้กลับไปวางที่เดิม แล้วสั่งซ้ำ ว่า “หยิบก้อนไม้ให้ คุณพ่อ/คุณ แม่/ คุณ..... 1ก้อน” ผ่าน: เด็กสามารถส่งวัตถุให้ผู้ประเมิน 1 ก้อน ได้ทั้ง 2 ครั้ง โดยไม่พยายามจะหยิบส่ง ให้อีก	1. วางวัตถุชนิดเดียวกัน 3 ชิ้นตรงหน้าเด็ก เช่น ช้อน 3 คัน และพูดว่า “หยิบช้อนให้แม่ 1 คัน” 2. ถ้าเด็กหยิบให้เกิน 1 คัน ให้พูดว่า “พอแล้ว” หรือจับมือ เด็กไว้เพื่อไม่ให้ส่งเพิ่ม 3. เปลี่ยนวัตถุให้หลากหลายขึ้น เช่น ใบไม้ ดอกไม้ ผลไม้ และ ควรสอนอย่างสม่ำเสมอ ในสถานการณ์อื่นๆ ด้วย วัสดุที่ใช้แทนได้: กล่องเล็กๆ เช่น กล่องสบู่ กล่องนม

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
30 (2ปี6 เดือน)	74* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	สนใจฟังนิทานได้นาน 5 นาที (RL) อุปกรณ์: หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีรูปภาพและคำอธิบายประกอบหน้าละประมาณ 20-30 คำ และอ่านจบใน 5 นาที วัตถุประสงค์: ส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาและจินตนาการ	ชวนเด็กมองที่หนังสือแล้วอ่านหรือเล่านิทานให้เด็กฟัง หรือ สอบถามจากผู้ปกครองว่า เด็กสามารถสนใจฟังนิทานได้นานถึง 5 นาทีหรือไม่ ผ่าน: เด็กสามารถสนใจฟัง มองตาม พูดยตาม และ/หรือ พุดโต้ตอบตามเรื่องราวในหนังสือนิทานที่มีความยาว ประมาณ 5 นาที อย่างต่อเนื่อง หมายเหตุ : อ่านนิทาน 5 นาที เนื่องจากเป็นค่ามาตรฐาน	1. อ่านนิทานสั้นๆ ให้เด็กฟังทุกวันด้วยน้ำเสียงที่สนุกสนาน 2. ให้เด็กดูรูปภาพ และแต่งเรื่องเล่าจาก รูปภาพเพื่อให้เด็กสนใจ เช่น “กระต่ายน้อยมีขนสีขาวยาวๆ กระโดดได้ไกล และวิ่งได้เร็ว” 3. ในระยะแรกใช้นิทานสั้นๆ ที่ใช้เวลา 2-3 นาที ต่อเรื่องก่อนต่อไปจึงเพิ่มความยาวของนิทานให้มากขึ้นจนใช้เวลาประมาณ 5 นาที หนังสือที่ใช้แทนได้: หนังสือรูปภาพ/หนังสือนิทานสำหรับเด็กเรื่องอื่นๆที่มีรูปภาพและคำอธิบายสั้นๆ

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
30 (2ปี6 เดือน)	75* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	วางวัตถุไว้ “ข้างบน” และ “ข้าง ใต้” ตามคำสั่งได้ (RL) อุปกรณ์: ก้อนไม้สี่เหลี่ยม ลูกบาศก์ 1 ก้อน วัตถุประสงค์ : ฝึกทักษะการ เข้าใจภาษา และนำไปปฏิบัติได้	ส่งก้อนไม้ให้เด็กแล้วพูดว่า “วางก้อนไม้ไว้ ข้างบน...(เก้าอี้/โต๊ะ)” “วางก้อนไม้ไว้ข้างใต้ ...(เก้าอี้/โต๊ะ)” ส่ง 3 ครั้งโดยสลับคำสั่งบน/ ใต้ทุกครั้ง ผ่าน: เด็กสามารถวางก้อนไม้ไว้ข้างบนและ ข้างใต้ได้ถูก 2 ใน 3 ครั้ง	1. วางของเล่น เช่น บอล ไว้ที่ตำแหน่ง “ข้างบน” แล้วบอกเด็กว่า “บอลอยู่ข้างบนโต๊ะ” 2. สั่งให้เด็ก หยิบของเล่นอีกชิ้นหนึ่งมาวางไว้ข้างบน โต๊ะถ้าเด็กทำไม่ได้ ให้จับมือเด็กทำ 3. ทำซ้ำโดยเปลี่ยนเป็นตำแหน่ง “ข้างใต้” 4. ฝึกเพิ่มตำแหน่ง อื่นๆ เช่น ข้างๆ ข้างใน ข้างนอก ข้างหน้า ข้างหลัง (ใช้คำที่สื่อสารในภาษาตาม ท้องถิ่นในบริบทที่เด็กพูดในครอบครัว) วัสดุที่ใช้แทนได้: กล่องเล็กๆ เช่น กล่องสบู่ กล่องนม

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
30 (2ปี6 เดือน)	76 * ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	<p>พูดติดต่อกัน 2 คำขึ้นไป อย่างมีความหมายโดยใช้คำกริยา ได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 กริยา (EL)</p> <p>อุปกรณ์: ตุ๊กตาผ้า</p> <p>วัตถุประสงค์ : เพื่อฝึกให้เด็กสื่อ ความหมายด้วยการพูด</p>	<p>จับตุ๊กตาทำกริยาต่างๆ เช่น นั่ง เดิน นอน วิ่ง แล้วถามเด็กว่า ตุ๊กตาทำอะไร หรือสังเกต ขณะประเมินทักษะข้ออื่น</p> <p>ผ่าน: เด็กสามารถตอบคำถามโดยใช้วลี 2 คำ ขึ้นไปที่ใช้คำกริยาได้ถูกต้อง เช่น “ตุ๊กตา/น้อง นั่ง” “ตุ๊กตา/น้อง วิ่ง” “ตา นอน” “น้องเดิน” “นอนหลับ”</p>	<p>ฝึกให้เด็กพูดตามสถานการณ์จริง เช่น ขณะรับประทานอาหารถาม เด็กว่า “หนูกำลังทำอะไร” รอให้เด็กตอบ “กินข้าว” หรือ ขณะอ่าน หนังสือ ถามเกี่ยวกับรูปภาพในหนังสือ เช่น ชี้ไปที่รูปแมว แล้วถาม ว่า “แมว ทำอะไร” รอให้เด็กตอบ เช่น “แม่วิ่ง” ถ้าเด็กตอบไม่ได้ ให้ช่วยตอบนำ และถามซ้ำ เพื่อให้เด็กตอบเองฝึกในสถานการณ์อื่นๆ โดยเด็กต้องใช้วลี 2 คำขึ้นไป ที่ใช้คำกริยาได้ถูกต้อง เช่น ให้ตอบ จากบัตรภาพคำกริยา ได้แก่ อาบน้ำ ล้างหน้า แปรงฟัน เป็นต้น</p> <p>ของเล่นที่ใช้แทนได้: ตุ๊กตาคนหรือตุ๊กตาสัตว์ที่มีอยู่ในบ้าน</p>

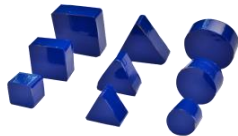
อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
30 (2ปี6 เดือน)	77* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ร้องเพลงได้บางคำหรือร้องเพลง คลอตามทำนอง (PS) วัตถุประสงค์ : ฝึกความจำและ การควบคุมการสื่อความหมายให้ เข้ากับจังหวะ แสดงถึง สุนทรียภาพ	1. ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองชวนเด็กร้องเพลง ที่เด็กคุ้นเคย 2. ถ้าเด็กไม่ยอมร้องเพลง ให้ถามจาก พ่อแม่ ผู้ปกครองว่าเด็กสามารถร้อง เพลงบางคำหรือพูดคำคล้องจองได้ หรือไม่ ผ่าน: เด็กสามารถร้องเพลงตามพ่อแม่ ผู้ปกครองได้ โดยอาจร้องซ้ำแค่บางคำ หรือ คลอตามทำนอง	1. ร้องเพลงง่ายๆ ให้เด็กฟัง เช่น เพลงช้าง เพลงเป็ด โดยออกเสียงและทำนองที่ชัดเจน แล้วชวนให้เด็กร้องตาม พร้อมทั้ง ทำท่าทางประกอบ 2. ร้องเพลงเดิมซ้ำบ่อยๆ เพื่อให้เด็กคุ้นเคย จำได้ และกระตุ้นให้เด็ก ร้องตาม หรือเว้นเพื่อให้เด็กร้องต่อเป็นช่วงๆ 3. เมื่อเด็กเริ่มร้องเองได้ ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองร้องตามเด็ก เลือกเปิด เพลงที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับเด็ก และพ่อแม่ ผู้ปกครองร้องเพลง ต่างๆ ร่วมกับเด็กพร้อมทั้งทำท่าประกอบ เช่น เพลงช้าง เพลงเป็ด หรือเป็นเพลงภาษาอังกฤษด้วย

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
30 (2ปี6 เดือน)	78* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	<p>เด็กรู้จักรอให้ถึงรอบของตนเองใน การเล่นโดยมีผู้ใหญ่คอยบอก (PS)</p> <p>อุปกรณ์:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ก้อนไม้ 4 ก้อน 2. ถ้วยสำหรับใส่ก้อนไม้ 1 ใบ <p>วัตถุประสงค์ : ให้เด็กรู้จักรอ มีความ อดทน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ถือก้อนไม้ 2 ก้อน และย่นก้อนไม้ให้เด็ก 2 ก้อน 2. วางถ้วยตรงหน้าเด็กและพูดว่า “เราจะผลัดกันใส่ก้อนไม้คนละ 1 ก้อน ให้คุณพ่อ/คุณแม่/คุณ.....ใส่ก่อน ต่อไปหนูเอาใส่” 3. สังเกตการรอให้ถึงรอบของเด็ก <p>ผ่าน: เด็กรู้จักรอให้ถึงรอบของตนเองเมื่อบอกให้รอ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลัดกันเล่นกับเด็ก จนเด็กคุ้นเคยก่อน 2. ฝึกให้เด็กเล่นเป็นกลุ่มด้วยกันโดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครองบอกเด็ก เช่น “..(ชื่อเด็ก)..เอาห่วงใส่หลัก” “แล้วรอก่อนนะ” 3. พ่อแม่ ผู้ปกครองบอกให้เด็กคนต่อไปเอาห่วงใส่หลัก ถ้าเด็กรอไม่ได้ ให้เตือนทุกครั้งจนเด็กรอได้เอง 4. ฝึกเล่นเกมอย่างอื่น เช่น ร้องเพลง/นับเลขพร้อมกันก่อนแล้วค่อยกินขนม หรือในสถานการณ์อย่างอื่นที่ต้องมีการรอให้ถึงรอบของตนเองกับเด็ก เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าแถวรอจ่ายเงินเวลาซื้อของ <p>วัสดุที่ใช้แทนได้: ตะกร้าใส่ของ/กล่อง/จาน และของเล่นต่างๆ ที่มีในบ้าน</p>

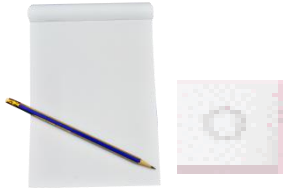
อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน ฝึกระวัง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
37-41 (3ปี 1เดือน - 3ปี 5เดือน)	87 * ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ถามคำถามได้ 4 แบบ เช่น ใคร อะไร ที่ไหน ทำไม (EL) วัตถุประสงค์ : ฝึกการพูดโต้ตอบ เพื่อหาความรู้เพิ่มเติม	1. สังเกตขณะเด็กเล่นของเล่นหรือประเมินทักษะอื่น 2. ถามจากพ่อแม่ ผู้ปกครองว่า เด็กเคยถามคำถาม “ใคร” “อะไร” “ที่ไหน” “ทำไม” หรือไม่ ผ่าน: เด็กสามารถใช้คำถาม ถามต่างกัน 4 แบบ	1. ตั้งคำถามให้เด็กตอบบ่อยๆ เช่น “นี่อะไร” “ร้องเพลงอะไร” “หนังสืออยู่ที่ไหน” “ทำไมต้องไป” ในชีวิตประจำวัน 2. เมื่อเด็กถาม ให้ตอบเด็กทุกครั้งด้วยความเอาใจใส่ และพูดคุยกับเด็กในเรื่องที่เด็กถาม 3. อ่านนิทานให้เด็กฟัง ตั้งคำถามจากเนื้อเรื่องในนิทานให้เด็กตอบ และกระตุ้นให้เด็กเป็นผู้ถาม พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้ตอบบ้าง
37-41 (3ปี 1เดือน - 3ปี 5เดือน)	88 * ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ทำตามกฎในการเล่นเป็นกลุ่มได้ โดยมีผู้ใหญ่แนะนำ (PS) วัตถุประสงค์: ส่งเสริมให้มีวินัย และเคารพกติกาสังคม	ถามจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ว่าเด็กสามารถเล่นเป็นกลุ่มได้หรือไม่ เช่น เล่นซ่อนหา วิ่งเปี้ยว รีรีข้าวสาร งูกินหาง ผ่าน: เด็กสามารถเล่นในกลุ่มตามกฎโดยไม่ต้องแนะนำเป็นรายบุคคล	1. ร่วมเล่นเกมง่ายๆ กับเด็กเริ่มจากกลุ่มเล็กๆ เช่น เล่นซ่อนหา วิ่งเปี้ยว มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร งูกินหาง เป็นต้น โดยตั้งกฎกติกา ร่วมกัน และส่งเสริมให้เด็กเล่นกับเพื่อน โดยคอยดูแลขณะกำลังเล่น 2. ถ้าเด็กยังไม่สามารถเล่นตามกติกาได้ ให้คอยกำกับเด็กจนเล่นตามกติกาได้เอง 3. ฝึกเด็กให้รู้จักแพ้ชนะในเกมต่างๆ เช่น เล่นซ่อนหา วิ่งเปี้ยว เป็นต้น

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
42 (3ปี6 เดือน)	90 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ยีนขาเดียว 5 วินาที (GM)	แสดงวิธียีนขาเดียวให้เด็กดู แล้วบอกให้เด็กยีนขาเดียวให้นานที่สุดเท่าที่จะนานได้ประเมิน 3 ครั้ง (ให้เปลี่ยนขาได้) โดยไม่ยึดเกาะ ผ่าน: เด็กยีนขาเดียวได้นาน 5 วินาที อย่างน้อย 1 ใน 3 ครั้ง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ยีนบนขาข้างเดียวให้เด็กดู 2. ยีนหันหน้าเข้าหากัน และจับมือเด็กไว้ทั้งสองข้าง 3. ยกขาข้างหนึ่งขึ้นแล้วบอกให้เด็กทำตาม เมื่อเด็กยีนได้ให้เปลี่ยนเป็นจับมือเด็กข้างเดียว 4. เมื่อเด็กสามารถยีนด้วยขาข้างเดียวได้ค่อยๆ ปล่อยมือให้เด็กยีนทรงตัวได้ด้วยตนเอง เปลี่ยนเป็นยกขาอีกข้างหนึ่งโดยทำซ้ำเช่นเดียวกัน

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
42 (3ปี6 เดือน)	91 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ใช้แขนรับลูกบอลได้ (GM) อุปกรณ์: ลูกบอลขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง 15 ซม. 	1. ยืนห่างจากเด็ก 2 เมตร 2. บอกให้เด็กยื่นแขนออกมารับลูก บอล แล้วโยนลูกบอลไปที่เด็ก ผ่าน: เด็กสามารถยื่นแขนมารับและถือลูก บอลไว้ได้ 1 ใน 3 ครั้ง	1. จับมือเด็กรับลูกบอลโดยหงายมือ งอข้อศอก ใช้แขนโอบรับ ลูกบอล 2. ลดการช่วยเหลือลงจากจับมือเป็นจับแขนจนเด็กรับลูกบอล ได้เอง 3. เพิ่มระยะห่างที่จะรับลูกบอลเป็น 1-2 เมตร เล่นโยนลูกโป่ง หรือตุ๊กตาผ้ากับเด็ก โดยโยนลูกโป่งหรือตุ๊กตาผ้าขึ้นไปแล้ว บอกให้เด็กรับให้ได้ เด็กก็จะรับลูกโป่งได้ง่ายเพราะมีเวลา เตรียมตัวนานก่อนที่ลูกโป่งจะตกลงมาถึงทำให้สามารถ ปรับตัวและปรับการทำงานของมือกับตาได้ทัน ของเล่นที่ใช้แทนได้: ลูกโป่ง ตุ๊กตาผ้า ผ้ามัดเป็นก้อน

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
42 (3ปี6 เดือน)	92* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	<p>แยกรูปทรงเรขาคณิตได้3 แบบ (FM)</p> <p>อุปกรณ์: รูปทรงเรขาคณิต ที่มีสีเดียวกันทั้งหมด ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> รูปทรงวงกลม 3 ชิ้น รูปทรงสามเหลี่ยม 3 ชิ้น รูปทรงสี่เหลี่ยม 3 ชิ้น <p>วัตถุประสงค์ : ฝึกความจำ ความเข้าใจ และวิเคราะห์ แก้ปัญหาได้</p>	<ol style="list-style-type: none"> วางรูปทรง ทั้ง 9 ชิ้นคละกัน ไว้ตรงหน้าเด็ก แสดงวิธีแยกรูปทรงให้เด็กดู แล้วพูดว่า "คุณพ่อ/คุณแม่/คุณ....." จะวางวงกลมไว้ด้วยกัน สี่เหลี่ยมไว้ด้วยกัน และสามเหลี่ยมไว้ด้วยกัน" ยื่นรูปทรงทั้งหมดให้เด็กและบอกเด็กว่า "ลองทำเหมือน คุณพ่อ/คุณแม่/คุณ..... ซิคะ/ครับ" <p>ผ่าน: เด็กสามารถแยกรูปทรงชนิดเดียวกันได้ถูกต้องทั้งหมด</p>	<ol style="list-style-type: none"> สอนให้เด็กรู้จัก รูปทรงวงกลม รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงสามเหลี่ยม วางจาน 3 ใบไว้ข้างหน้าเด็ก แยกรูปทรงทั้งสามรูปทรงไว้ในจานอย่างละ 1 ชิ้น บอกให้เด็กหยิบรูปทรงวงกลมใส่ในจานวงกลม ถ้าเด็กทำไม่ได้ให้ชี้ไปที่จานที่มีรูปทรงวงกลม แล้วให้เด็กหยิบวงกลมใส่จาน บอกเด็กให้หยิบรูปทรงที่เหลือใส่ในจานที่มีรูปทรงเหมือนกัน หากเด็กทำไม่ได้ ให้ชี้ไปที่จานที่มีรูปทรงนั้นๆ ให้เด็กหยิบรูปทรงใส่จาน จนครบทั้งหมด ลดการช่วยเหลือลงจนเด็กสามารถทำตัวเอง <p>วัสดุที่ใช้แทนได้:</p> <p>สิ่งของในบ้านชนิดอื่นๆ ที่ไม่เป็นอันตราย</p> <ul style="list-style-type: none"> - รูปทรงวงกลม เช่น ส้ม - รูปทรงสี่เหลี่ยม เช่น กล่อง - รูปทรงสามเหลี่ยม เช่น ขนมเทียน พับใบตองเป็นสามเหลี่ยม

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
42 (3ปี6 เดือน)	93 * ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ประกอบชิ้นส่วนของรูปภาพที่ถูกตัดออกเป็น 3 ชิ้นได้ (FM) อุปกรณ์: รูปภาพตัดออกเป็น 3 ชิ้น 1 รูป วัตถุประสงค์ : ฝึกเซาะปัญญา การสังเกต วิเคราะห์ และ แก้ปัญหาได้	ให้เด็กดูภาพประกอบชิ้นส่วนที่สมบูรณ์ จากนั้นแยกชิ้นส่วนของภาพออกจากกันวางไว้ตรงหน้าเด็ก แล้วบอกให้เด็กประกอบชิ้นส่วนของภาพเข้าด้วยกัน ผ่าน: เด็กสามารถต่อชิ้นส่วนของภาพเข้าด้วยกันได้เองถูกต้องอย่างน้อย 1 ใน 3 ครั้ง โดยต่อลงในกรอบ	1. วางรูปที่ตัดออกเป็น 3 ชิ้น ตรงหน้าเด็ก และวางอีกภาพต้นแบบไว้ ให้เด็กสังเกตรูปภาพนั้น 2. แยกรูปภาพทั้ง 3 ชิ้น ออกจากกันโดยการขยายรอยต่อให้กว้างขึ้น ช่วยกันกับเด็กต่อเป็นภาพเหมือนเดิม 3. เพิ่มความยากโดยคละชิ้นส่วนของภาพทั้งหมด ช่วยกันกับเด็กต่อเป็นภาพเหมือนเดิม ถ้าเด็กเริ่มทำได้แล้วปล่อยให้เด็กต่อภาพด้วยตนเอง ของที่ใช้แทนได้: รูปภาพ รูปการ์ตูน ตัดชิ้นส่วนเป็น 3 ชิ้น

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
42 (3ปี6 เดือน)	94 ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	เขียนรูปร่างตามแบบได้ (FM) อุปกรณ์: 1. ดินสอ 2. กระดาษ 3. กระดาษที่มีรูปร่างขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 นิ้ว (ใช้สีเส้นวงกลมต่างๆ บนกระดาษขาว) 	ยื่นกระดาษที่มีรูปร่างมาให้เด็กดูพร้อมพูดคำว่า “นี่คือรูปร่าง หลุมวงวาดรูปร่างให้ดูซิ” พร้อมกับส่งดินสอให้เด็กโดยไม่แสดงท่าทางการวาดให้เด็กดู ผ่าน : เด็กสามารถเขียนรูปร่างตามแบบได้โดยไม่มีเหลี่ยม ไม่เว้า และเส้นที่มาเชื่อมต่อกันไม่เกิน 1 ซม.	1. วาดรูปร่างให้เด็กดู 2. บอกให้เด็ก วาดรูปร่างตาม 3. ถ้าเด็กวาดไม่ได้ ให้ช่วยจับมือเด็กวาด 4. เมื่อเด็กเริ่มวาดรูปร่างได้แล้ว พ่อแม่ ผู้ปกครองวาดรูปร่างลงในกระดาษ โดยไม่ให้เด็กเห็น แล้วส่งกระดาษที่พ่อแม่ ผู้ปกครองวาดให้เด็กและบอกว่า “หลุมวงวาดรูปร่างแบบนี้ซิคะ/ครับ”

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
42 (3ปี6 เดือน)	95 * ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	วางวัตถุไว้ข้างหน้าและข้างหลัง ได้ตามคำสั่ง (RL) อุปกรณ์: 1. ตุ๊กตาผ้า 1 ตัว 2. ก้อนไม้สี่เหลี่ยมลูกบาศก์ 1 ก้อน วัตถุประสงค์ : ฝึกความจำ ความ เข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้	1. วางตุ๊กตาในท่านั่งตรงหน้าเด็ก 2. ส่งก้อนไม้ ให้เด็กพูดว่า “วางก้อนไม้ ไว้ ข้างหน้าตุ๊กตา” แล้วบอกต่อไปว่า “วาง ก้อน ไม้ไว้ข้างหลังตุ๊กตา” 3. เก็บก้อนไม้ ออก แล้วสั่งซ้ำอีก 2 ครั้ง ผ่าน: เด็กสามารถวางได้ถูกตำแหน่ง ทั้ง ด้านหน้าและด้านหลังอย่างน้อย 2 ใน 3 ครั้ง หมายเหตุ ห้ามช่วยเด็กด้วยการทำท่าทาง ประกอบ	1. ของเล่นหลายๆชนิด ที่สามารถวางของข้างหน้าและข้างหลัง ได้ เช่น แก้วไอ้โตะ ถ้วย ก้อนไม้ แสดงวิธีให้เด็กดูพร้อม อธิบาย และชวนให้ทำตาม เช่น “ดูซิก้อนไม้อยู่หน้าโตะ ก้อนไม้อยู่ข้างหลังโตะ” บอกเด็กให้ “วางก้อนไม้ ไว้ ข้างหน้าโตะ” 2. ถ้าเด็กไม่ทำตามหรือทำตามไม่ถูก ให้แสดงให้ดูซ้ำ พร้อมทั้ง ช่วยจับมือเด็กทำหรือชี้ พร้อมกับพูดเน้น “ข้างหน้า” และ “ข้างหลัง” 3. ขณะเล่นกับเด็กให้วางของเล่นที่คล้ายๆ กันไว้ข้างหน้า 1 ชิ้น และข้างหลัง 1 ชิ้น พูดบอกให้เด็กหยิบ เช่น “หยิบรถ ที่อยู่ข้างหลังแก้วไอ้โตะ/ครับ”

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
42 (3ปี6 เดือน)	96* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ ผ่าน	<p>เลือกจัดกลุ่มวัตถุตามประเภท เสื้อผ้าได้ (RL)</p> <p>อุปกรณ์: ชุดจัดประเภทสิ่งของ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บัตรภาพสัตว์ 3 ชนิด 2. บัตรภาพอาหาร 3 ชนิด 3. บัตรภาพเสื้อผ้า 3 ชนิด <p>วัตถุประสงค์ : ฝึกการนำข้อมูล และทักษะมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหา ได้</p>	<p>วางวัตถุทั้งหมด 3 ประเภทคละกัน ลงตรงหน้า เด็กแล้วพูดว่า “เลือกอันที่เป็นเสื้อผ้าส่งให้ พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ ” (ให้เด็กหยิบเพียง 3 ชิ้น)</p> <p>ผ่าน: เด็กสามารถเลือกเสื้อผ้าได้ถูกต้อง อย่าง น้อย 2 ใน 3 ชิ้น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. วางเสื้อผ้าทั้งหมดให้เด็กดูแล้วบอกให้รู้จัก เสื้อผ้าทีละชิ้น เช่น นี่คือนีเสื้อผ้ามียางเกง เสื้อ กุญแจ ... ” 2. บอกให้เด็กเลือกเสื้อผ้าทีละชิ้นตามคำสั่ง จนเด็กสามารถเลือก ได้ ทั้ง 3 ชิ้น 3. นำเสื้อผ้าไปรวมกับวัตถุประเภทอื่น โดยเริ่ม จากให้เด็กเลือก วัตถุ 2 ประเภท เช่น เสื้อผ้าและสัตว์ เมื่อเด็กเลือกได้ถูกต้อง แล้วจึงเพิ่ม ประเภทวัตถุเป็น 2 และ 3 ประเภท <p>ของที่ใช้แทนได้:</p> <ul style="list-style-type: none"> - รูปเสื้อผ้า/อาหาร/สัตว์ โดยวาดหรือตัดมาจากหนังสือ นิตยา สาร แผ่นพับ - สอนจากของจริง

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
42 (3ปี6 เดือน)	97* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	พูดถึงเหตุการณ์ที่เพิ่งผ่านไปใหม่ๆ ได้ (EL) วัตถุประสงค์ : ฝึกการนำข้อมูล และทักษะมาใช้ในการสื่อสารได้	ถามเด็กว่า “ก่อนมาที่นี่ หนูทำอะไรบ้างจ๊ะ” ผ่าน : เด็กสามารถเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ผ่านมาให้ ผู้ใหญ่หรือเด็กด้วยกันฟังได้อย่างน้อย 1 ครั้ง	1. ถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจวัตรประจำวันทีเพิ่ง ผ่านไป ชั่วขณะ เช่น กินข้าวเสร็จ, ล้างหน้า แปรง ฟัน, เข้าห้องน้ำ, กินขนม, ดื่มนม ฯลฯ ทิ้ง ระยะเวลาสักครู่หนึ่ง แล้วถามเด็กว่า “เมื่อกี้หนูไป ทำอะไรมาคะ” 2. ถามถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาระยะเวลานานขึ้น แต่ ไม่เกิน 10 นาที บ่อยๆ และกระตุ้นให้เด็กตอบ ถ้า เด็กตอบไม่ได้ให้ตบนาฬิกาหรือทำท่าทางประกอบ และถามซ้ำ

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
42 (3ปี6 เดือน)	98* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	พูด “ขอ” หรือ “ขอบคุณ” หรือ “ให้” ได้เอง (EL) วัตถุประสงค์: รู้จักเลือกใช้คำพูดที่ เหมาะสมกับ สถานการณ์ เพื่อฝึก มารยาทที่ดีทางสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ถามจากพ่อแม่ ผู้ปกครองว่า “ถ้าเวลาที่เด็กต้องการหรือได้รับของจากผู้อื่น เด็กจะพูด “ขอ” หรือ “ขอบคุณ” หรือ “ให้” ได้หรือไม่ 2. ก่อนยื่นของให้เด็ก รอดูการตอบสนองว่าเด็กพูด “ขอ” หรือไม่ 3. เมื่อเด็กได้รับของแล้ว เด็กพูดคำว่า “ขอบคุณ” หรือไม่ 4. เมื่อเด็กมีของอยู่ในมือ สังเกตหรือถามจากผู้ปกครองว่าเด็กเคยพูดและให้ของคนอื่นหรือไม่ <p>ผ่าน: เด็กสามารถพูด “ขอ” หรือ “ขอบคุณ” หรือ “ให้” ได้เอง 2 ใน 3 ความหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พ่อแม่ ผู้ปกครองทำตัวอย่างการพูด “ขอ” “ขอบคุณ” “ให้” ให้เด็กได้ยินบ่อย ๆ เช่น <ol style="list-style-type: none"> 1.1 พ่อแม่ ผู้ปกครองพูดคำว่า “ขอ.....ให้แม่/พ่อนะจ๊ะ” กับลูกก่อนเวลาที่จะเอาของเล่นหรือขนมจากมือลูก โดยที่ไม่แยงของจากมือเด็กก่อน 1.2 เมื่อเด็กยื่นของที่อยู่ในมือให้แล้ว พ่อแม่ ผู้ปกครองพูดคำว่า “ขอบใจจะเป็นเด็กดีมากที่รู้จักแบ่งของให้คนอื่น” 1.3 เวลาพ่อแม่ ผู้ปกครองมีขนมต้องการแบ่งให้ลูกรับประทาน ให้พูดกับเด็กว่า “วันนี้แม่/พ่อซื้อขนมมาด้วย จะแบ่งให้หนูและพี่ๆกินด้วยกันนะจ๊ะ กินด้วยกันหลายคนสนุกดี” 2. สอนและกระตุ้นให้เด็กพูด “ขอ” “ขอบคุณ” “ให้” เช่น <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ฝึกลูกไม่ให้แยงของ เช่น ก่อนจะให้ของ ให้เด็กแบมือ พูด “ขอ” แล้วจึงให้ของกับเด็ก 2.2 ให้เด็กพูด “ขอบคุณ” ทุกครั้ง เมื่อมีคนให้ความช่วยเหลือหรือให้ของ 2.3 ฝึกเด็กให้รู้จักการแบ่งปันและการให้ เช่น แบ่งขนม ของเล่น ให้เพื่อนๆ หรือคนรอบข้าง แล้วบอกให้เด็กพูดว่า “ให้”, เวลาทำขนมหรืออาหารให้ชวนเด็กนำอาหารเหล่านี้ไปแบ่งปันเพื่อนบ้าน, ชวนเด็กเข้าร่วมกิจกรรมการกุศล เป็นต้น

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน คัดกรอง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
42 (3ปี6 เดือน)	99* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	บอกเพศของตนเองได้ ถูกต้อง (PS) วัตถุประสงค์ : การรู้จัก ตนเอง และนำสิ่งที่จดจำ ได้มาใช้แก้ไขปัญหา	1. ถามเด็กว่า “หนูเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง” ใช้เพศของเด็ก ขึ้นต้นก่อน เพื่อหลีกเลี่ยงการที่เด็กพูดตามคำสุดท้าย 2. เมื่อเด็กตอบแล้วให้ถามกลับไปกลับมา 3 ครั้ง โดย สลับเพศทุกครั้งที่ถาม ผ่าน: เด็กสามารถตอบถูกต้องทั้ง 2 ใน 3 ครั้ง	1. สอนให้เด็กรู้ความแตกต่างของเพศชายและหญิง จากการแต่งตัว ทรงผม 2. บอกให้เด็กรู้ถึงเพศของสมาชิกในครอบครัว เช่น แม่ เป็นผู้หญิง พ่อเป็นผู้ชาย หนูเป็นผู้หญิง
42 (3ปี6 เดือน)	100* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ใส่เสื้อผ้าหน้าได้เองโดยไม่ ต้องติดกระดุม (PS) วัตถุประสงค์ : ฝึกความจำ และทักษะมา ใช้ในชีวิต ประจำวันได้อย่างเหมาะสม	แสดงหรือถามจากพ่อแม่ ผู้ปกครองว่า “เด็กสามารถใส่เสื้อผ้า หน้าได้เองหรือไม่” ผ่าน: เด็กสามารถใส่เสื้อผ้าหน้าได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องติด กระดุม (เสื้อมีแขนหรือไม่มีแขนก็ได้) และไม่ใช้การใส่เสื้อให้ ตุ๊กตา	1. ใส่เสื้อผ้าหน้าให้เด็กดู 2. นำเสื้อผ้าหน้าคลุมไหล่ของเด็กไว้และจับมือขวาของ เด็ก จับคอปกเสื้อด้านซ้ายยกขึ้น 3. ให้เด็กสอดแขนซ้ายเข้าไปในแขนเสื้อด้านซ้าย 4. จับมือซ้ายของเด็ก จับคอปกเสื้อด้านขวา แล้วยกขึ้น 5. ให้เด็กสอดแขนขวาเข้าไปในแขนเสื้อด้านขวาเมื่อเด็ก เริ่มทำได้ ลดการช่วยเหลือลง จนเด็กสามารถ ทำได้ เองทุกขั้นตอน

อายุ (เดือน)	ข้อที่	ทักษะ	วิธีประเมิน ใฝ่ระวัง โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ เจ้าหน้าที่	วิธีฝึกทักษะ โดย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ อสม.
55-60 (4ปี7 เดือน - 5 ปี)	115* ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	ผลัดกันพูดคุยกับเพื่อนใน กลุ่ม (EL) วัตถุประสงค์: ฝึกการพูดโต้ตอบ และการควบคุมตนเองให้ อดทน รอ ในเวลาที่เหมาะสม ยืดหยุ่นทางความคิดในเรื่องที่ เกี่ยวข้องกัน และเป็นการสร้าง ทักษะทางสังคม	ถามจากพ่อแม่ ผู้ปกครองว่า “เด็กสามารถ พูดคุยกับเพื่อนโดยผลัดกันได้หรือไม่” ผ่าน: เด็กสามารถผลัดกันพูดโต้ตอบในกลุ่มได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น เช่น ถาม เด็กว่า “วันนี้เราจะกินอะไรกันดี” “เดี๋ยวเราจะอ่าน หนังสืออะไรดี” 2. ถ้าเด็กพูดแทรกให้บอกเด็กว่า “หนูรอก่อนนะ เดี่ยวแม่ ขอพูดให้จบก่อน แล้วหนูค่อยพูดต่อ” ทำทุกครั้งที่เด็ก พูดแทรก 3. คอยกระตุ้นให้เด็กพูดคุย หรือโต้ตอบกันขณะเล่น ด้วยกัน เช่น เล่นขายของเล่น เป็นหมอกับคนไข้ ครูกับ นักเรียน 4. เล่านิทานให้เด็กฟัง โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือก นิทานด้วยกัน และถามคำถามเกี่ยวกับนิทาน ฝึกให้เด็ก ยกมือขึ้น ก่อนตอบคำถาม 5. เปิดโอกาสให้เด็ก ฝึกพูดคุยกันในกลุ่ม เพื่อแบ่งหน้าที่ ในการทำงานร่วมกัน เช่น ขออาสาสมัครในการช่วย แจกนมให้กับเพื่อนๆ ช่วยเก็บขยะ เก็บของเล่น จัดโต๊ะ เก้าอี้